

Mikor, ki, hol, hogyan?

KALANDOZÁSOK A MILITARY TÖRTÉNETÉBEN

1986-ot írunk, a válogatott vezetőedzője már Horváth Zoltán. A nehézségek dacára három felnőtt és három ifjúsági nemzetközi versenyre is kiutazhattak versenyzőink az év során, ráadásul military ifjúsági Európa-bajnokságon a sportág történetében most először vettek részt magyar versenyzők. Rádiházán pedig megrendezték az első hivatalos nemzetközi militaryversenyt.

Az 1986-os esztendő a militarysok számára edzőtáborral kezdődött. Boleszlav Visaticzki lengyel edző segítségével és irányításával január-februárban több mint három hétig keményen készültek és lovagoltak a felnőtt, az utánpótlás és az ifjúsági válogatott keret tagjai. A végén négy napos edzői és bírói továbbképzésre is sor került. A szakág vezetése megpróbálta teljesíteni a vezetőedző, Horváth Zoltán azon kérését, hogy a válogatottak minél több nemzetközi erőpróban vegyenek részt a „nagy feladatok” előtt. Több nehézség, például a pénzhiány ellenére 1986-ban három felnőtt és három ifjúsági nemzetközi versenyre utazhattak ki versenyzőink.

A hazai bajnokságok helyszínei közé sorakozott Nagyvázsony, itt rendezték az őszi kategóriabajnokságokat, Jobbágyi József és dr. Horváth Balázs szervezőmunkájának köszönhetően pedig 1987-től meghívásos nemzetközi versennyé nőtte ki magát. A Táli-völgyben és a kastélyparkban kerültek lebonyolításra a versenyek 1992-ig folyamatosan.

A másik hazai hír pedig az volt, hogy Rádiházán augusztus 8-10. között megrendezték az első hivatalos CCI (nemzetközi) militaryversenyt Bulgária, Lengyelország, Ausztria és Németország csapatainak részvételével. Ez a verseny volt egyben a felnőtt magyar bajnoki döntő is. Második helyen végzett, ezzel magyar bajnokságot nyert az enyingi Horkay Gábor Ex nevű lovával; a győztes pedig Edy Wild (NSZK) lett Natango nevű lovával, aki még 2004-ben, több mint 65 évesen is

együtt versenyzett a pünkösdi niederseeoni versenyen a mai magyar fiatalokkal.

Először nézzük a felnőttek nemzetközi szereplését.

Az 1986. június 4-6. között a csehországi Humberkyban rendezett csehszlovák bajnokságon második lett Bajkai Sándor Félixszel (HÖR. Dózsa SE), harmadik Herczegfalvi Tibor és Grizet (Balatonfenyves), ötödik Csete Katalin és Fébus (BHSE), és tizenharmadik Gömbös László és Marina (Szombathely).

Június 20-21. között az ausztriai Podersdorfban rendezett M kategóriás verseny-számában (mai CCI** követelmény) ötödik lett Horkay Gábor és Ex (Enying), illet-

ve nyolcadik Hargitay János és Bravó (BHSE).

Szeptember 11-14-én a lengyelországi Jaroszkában rendezett lengyel minősítőverseny M kategóriás számában (kétcsillagos versenynek megfelelő szint) második lett Bajkai Sándor Szultánnal (HÖR. Dózsa SE), és ötödik Fülöp Sándor Frangepánnal (Kecskemét). Ugyanítt az egycsillagos versenynek megfelelő L kategóriában hetedik helyen végzett Bubán Zsolt és Koncert (Nyíregyháza), a tizediken pedig Szekér Ferenc és Natúr (Szombathely).

Az ifjúsági válogatott a sportág történetében először vett részt az ifjúsági Európa-

bajnokságon, így ennél az eseménynél időzzünk el egy kissé.

Az éves felkészülést, az idáig vezető utat, illetve a csapat szereplését Horváth Zoltán edző akkori értékelését elolvassa érdemes felidézni. Ebből a beszámolóból nemcsak az 1986-os nemzetközi eredményeikről kapunk tájékoztatást, de kicsit bepillantunk az akkori légkörbe is, egy kicsi korpét kapunk a militaryről, azon belül is főleg a fiatalok helyzetéről.

Következzenek tehát részletek „Az utánpótlás és ifjúsági versenyzők helyzete és problémái a military sportban” címen megjelent beszámolóból.

[...] Egy sportág jövője mindig a meglévő ifjúsági mezőnyének mennyiségétől, de ezzel párhuzamosan, és még fontosabban annak a minőségétől függ.

[...] Az ismeretes nagyszerű (Olimpia, 1980) csapat negyedik helyezését után a hazai mezőny megtízszereződött, és ekkor a szakvezetés a sportág szempontjából nélkülözhetetlen lépésre szánta el magát, 1981-ben először kiírta a magyar ifjúsági military bajnokságot. A mezőny lassan gyarapodott, de a külföldi szereplésre az ifiknek még nem volt lehetősége. Az elmúlt év végéig az elég gyenge mezőny miatt a szakág vezetésének nem volt kész, kivitelezhető programja az ifjúsági mezőnyre. Az elmúlt öt év alatt utánpótlás és ifjúsági versenyző nagyon ritkán került ki külföldi versenyre, ifjúsági világvégsőre pedig 1982-ben gondolt először a szakvezetés. A lengyelországi Drzonkóuban megrendezett ifjúsági Eb-re még nem sikerült lovaszt küldeni.

Az idei évben lengyel barátunk, a kiváló edző Boleszlav Visaticzki megerősítette elgondolásunkat és javasolta, hogy a magyar ifjúsági válogatott vegyen részt az NSZK-ban, Walldorfban megrendezésre kerülő ifjúsági Eb-n. A military szakbizottság egyéves programot dolgozott ki a cél elérésére, melybe külföldi versenyeken való szereplés is beépítésre került.

A lehetőség láttán az egyesületek nagyobb figyelmet fordítottak ifjúsági versenyzőikre. Így az első minősítőversenyen az elmúlt évekhez viszonyítva „megnőtt” az ifjúsági mezőny, és 21 versenyző állt starthoz. Sárpusztán a második minősítőn 23 sportoló indult.

■ 1. Bajkai Sándor és Talizmán (Ritter IV. - 688 Direktor Serény, Direktor xx, teny: Mezőhegyes)

■ 2. Füzér Gábor Ausztriában Tokajjal (1980 s. h., 831 Bugac Riadó 5 - PompásTA4-119, Rovancs xx, teny: Regöly) ■ 3. Utolsó eligazítás. Bíró Ágota és Horváth Zoltán a walldorfi ifi Eb-n ■ 4-5. Herczegfalvi Tibor és Grizet (1976 p. k., Aldató-727 Krózus Akác, Kózus xx, teny: Mezőhegyes) Csehországban

A szakvezetéssel négy ifjúsági versenyzőt jelöltünk ki, akikkel megcéloltuk az ifjúsági Eb-t (Fazekas István - HÖR. Dózsa, Füzér Gábor - HÖR. Dózsa, Jobbágyi József - Nagyvázsony, Bíró Ágota - Kecskemét). Az első külföldi szereplésre Podersdorffban (A) került sor, ahol Bíró Ágota Mester nevű lovával első helyezést ért el, ilyen eredményre a magyar military sport történetében az utóbbi évtizedekben nem volt példa. Jobbágyi József L'Amourral második, Füzér Gábor Regélővel a hatodik helyen végzett.

A második állomásunkon, Arnbergben Jobbágyi József L'Amourral a felnőtt mezőnyben második, Fazekas István Etnával az ötödik, Bíró Ágota Hannibállal tizenegyedik, Füzér Gábor Tokajjal a tizenkettedik helyen végzett [...] - írta Horváth Zoltán akkor.

A Népsport 1986/9-12. száma az ifi Eb előkészületeit „Fiatal lovasok, rutinos lovak” című cikkben így kommentálja:

[...] A lovasutásban a hétvégén a 18. Ifjúsági Európa-bajnokságot rendezik az

NSZK-beli Walldorfban, a magyar csapat azonban most indul először a fiatalok kontinentalalkozóján. A négyfős válogatott keret a rádióházi bajnokság után tizenkét lóval (augusztus. 11. és szeptember. 8 között) Nagyvázsonyban készült az Eb-re. Horváth Zoltán munkáját Jobbágyi József, Tuska Pál és Varga András segítette. Bíró Ágota, Fazekas István, Füzér Gábor és ifj. Jobbágyi József nagyon hasznosan töltötte a közös felkészülést és a felnőtt válogatottaktól kapott lovakkal keményen edzettek. – Sokat gyakoroltuk a díjlovaglást – mondta a vezetőedző –, a legszebb tartása Bíró Ágotának van. A fiatal versenyzők és rutinos lovaik a legnagyobb terhelést augusztus végén kapták, azóta főleg technikai gyakorlatokat végeztek. Sajnos még az utolsó pillanatban is akadt sérülés, Füzér

Gábor Regélő nevű lova lába megrándult, ezért új lovat kapott, Gavallért. Az Eb-felkészülés közben az ifjúsági válogatott indult az ausztriai Arnbergben rendezett nemzetközi versenyen, ahol a felnőttek közt mind a négy versenyzőnk a legjobb tizenkettő közé került.

– Ausztriában a terepverseny után az első hatban három magyar volt – meséli Tuska Pál. – A fiatal versenyzők azonban díjigteratásban elmaradtak a várakozástól. Tanulságos lecke volt számukra, sokkal jobban kell összpontosítani az utolsó versenyszámban is [...].

Ugyanebben a Népsport-cikkben jelent meg a versenyzőket bemutató adatlap is, eszerint: Bíró Ágota (Kecskeméti LK) Varga András tanítványa, 17 éves, foglalkozása női-férfi fodrász. Lova Féltékeny, 12 éves mfv. kanca. Horkay Gábor két éve bajnokságot nyert vele. Fazekas István (Kiskunhalasi Határőr Dózsa) Tuska Pál tanítványa, 18 éves, tanuló. Lova Tik-tak, 12 éves mfv.

Füzér Gábor (Kiskunhalasi Határőr Dózsa) 18 éves, lovas szakközépiskolába jár, edzője Tuska Pál. Gavallér nevű lova 7 éves mfv. mén.

Ifj. Jobbágyi József (Nagyvázsonyi Balaton SK) 17 éves, Pápán jár szakközépiskolába. Édesapja segítségével készült. Lova, L'Amour 12 éves mfv, mely a moszkvai olimpián a magyar csapat egyik legeredményesebb lova volt, felnőtt Eb-n is indult már [...].

De folytassuk tovább Horváth Zoltán értékelésével.

[...] Az ifjúságiak egész éves szerepeltetését a military szakágon belül országos összefogás jellemezte. Az Eb-re készülő csapatnak a lovasok, az edzők és más aktívák a szó szoros értelmében a nyeregtől a nyakken-

dőig darabonként adták össze, hogy már eleve a csapat megjelenésével ne kerüljön hátrányba. Neveket a teljesség hiányával nem szeretnék mondani, de köszönet mindazoknak, akik ebben valamit tettek. A csapat kiutazása az utolsó pillanatig devizagondok miatt kétséges volt. Végül a csapat kiutazott, és a rendkívül erős mezőnyben – valamilyeni startoló csapat nyert már néhányszor aranyérmet – magunk mögött hagyva olyan tradicionális militarynemzetet, mint Olaszország, Lengyelország és Írország, az igen értékes negyedik helyen végzett.

Egyéniben a 45 fős mezőnyben Fazekas István a 18., Jobbágyi József 22., Füzér Gábor 27. és Bíró Ágota 28. helyen végzett. A tereppálya nehézségét bizonyítja, hogy a 45 fős mezőnyből csak 8 lovas tudta hibátlanul, alapidőn belül teljesíteni. A hazai lovas társadalom nagy meglepéssel és gratulációval fogadta e szép eredményt. Később azonban voltak olyan szakemberek, akik itthonról úgy ítélték meg, hogy szerencséje volt a magyar csapatnak. *(Tipikus magyar betegség, még örülni se tudunk egymás sikerének, sajnos nem változott semmi azóta sem.)* Én a helyszínen nem így láttam. Sajnos ezt a nagyon szép eredményt elért csapatot nem tudtuk úgy megjutalmazni, ahogy e kiugró eredmény alapján megillette volna.

Az idei év szép sikerei mellett sok gonddal is küszködik a szakág. Az egész military mezőnyben, de főleg az ifjúsági mezőnyben a lovak túlnyomó többsége nem odaváló.

Sajnálatos tény, hogy az ifjúsági Eb-ről hazatérő csapat egyetlen tagja sem maradt meg a lovánál, tavasztól mind „idegen” lovat lovagoltak, mivel a klubok nem tudták lovaikat más feladatok alól mentesí-

MÚLTIDÉZÉSRE HÍVUNK

E cikksorozat szerzőinek nem feladata a történések miéértjének és okának kutatása, feltárása, mi csak a tények közlésére szorítkoznak. Amennyiben mégis összefüggéseket, esetleg tanulságokat is fellelnének az egyes korszakok sikerei és kudarcai között, akkor lehet, hogy azzal a ma és a jövő sportját is segítjük.

- 1. A cross startja a walldorf ifi Eb-n: Horváth Zoltán edző, ifj. Jobbágyi József L'Amouron, és aki a lovat fogja, Jobbágyi József
 I 2. Eredményhirdetésen az ifi csapat az Eb-n. Balról Fazekas István és Tik-Tak, Jobbágyi József és L'Amour, Füzér Gábor és Gavallér, Bíró Ágota és Féltékeny I 3. Az ifi Eb-re utazó csapat Nagyvázsonyból indult. Balról Fazekas István, Jobbágyi József, Török László csapatvezető, Bíró Ágota, Füzér Gábor, valamint Horváth Zoltán edző I 4. Az akkori ifik edzői találkoztak Kecskeméten 2020-ban. Balról Fábíán István Kecskemétről (Fülöp Sándorral még csak nézőként vettek részt a drzonkóvi ifi Eb-n 1985-ben), Horváth Zoltán (Szombathely), Varga András (Kecskemét) és Tuska Pál (Kiskunhalas)

teni, illetve részükre biztosítani – írta Horváth Zoltán 1986 decemberében.

Végezetül e részletes értékelés után Török László év végi elnöki beszámolójából már csak néhány gondolatot ragadunk ki tanulmányképpen.

[...] Összegezve az 1986-os évünket: a szakág eredményei messzemenőleg meghaladták az 1986. évi célkitűzéseinket. Kiemelten kell elismerni az ifi válogatott Eb csapat 4. helyezését, az osztrák ifjúsági bajnokságon egyéniben elért 1-2. helyezést.

A csehszlovák országos bajnokságon, valamint a lengyel minősítő versenyen elért jó helyezések eredményes munkát mutatnak [...]. Egyéb gondjaink: az ifjúsági versenyzők megbecsülése [...], a világversenyeken az ifik napi zsebpénze 2,30 DM (1 DM = 80 Ft), míg a felnőtteké ennek a duplája (OTSH-program). A felszerelés az Eb-re agyonmossott melegítő, anorák nem jutott, és más sem. [...] Az ilyen rendezvényeken rendszeresen rendeznek fogadást, baráti összejöveteleket mind a tisztségviselőknek, mind a verseny-

zőknek. Ez megköveteli a megfelelő szintű megjelenést. Vajon kinek a dolga ezt elősegíteni? [...] A formaruhát megoldottuk a Veszprémi Skála Áruház ajándékaként. Sopronban vettünk egy magyar zászlót. A jelvények az ifjúság körében keresettek. A MLSZ-nek nincs? – vetette fel Török László. Mint látjuk, napjainkban is visszatérő problémák jelentkeztek az akkori vezetők előtt is. Ugye ismerősek?

Tuska Pál

FŐNIX PARK

Legendás ugróörökítő genetikája

Galoubet A – Alme Z – Voltaire – Furioso II.

és a kiváló munkakészség a

Quick Star

apaságú

Up Date

után

most még változatlan áron elérhető.

Felállítási hely: Nyircsaholy, Főnix Park

Fedzetési díj: 40.000 Ft

Előjegyzés: 06 30 955 8035